

[Justitsministeren.]

En bestemmelse i det folketinget forelagte forslag — dets § 101 —, der vendte sig mod politisk propagandavirksomhed drevet med skjult støtte fra fremmed magt, er udgået, fordi man i udvalget mente, at den næppe ville være et effektivt værn overfor propaganda, og at dens virkninger ville være meget usikre. Man kan mene, at et omend ikke helt effektivt værn dog ville være bedre end intet værn. Udvalget har heller ikke kunnet acceptere en bestemmelse efter svensk mønster, som direkte straffer visse former for statsfarlig propaganda. Selvom jeg ikke er sikker på, at der ikke kan opstå trang til bestemmelser til værn mod propaganda, har jeg anset det for forsvarligt at opgive gennemførelsen af sådanne bestemmelser nu.

I denne forbindelse kan jeg omtale bestemmelsen i § 129 a, stk. 2. Efter det af min forgænger som justitsminister og af mig fremsatte forslag straffedes efter denne bestemmelse den, der bevidst usandfærdigt offentligt tillægger regeringen eller en anden offentlig myndighed en handling, som den ikke har foretaget, eller bevidst usandfærdigt giver en vildledende fremstilling af de omstændigheder, hvorunder den har handlet. Efter den gældende bestemmelse i dansk ret straffes den, som bevidst usandfærdigt offentligt tillægger en offentlig myndighed handlinger, som den ikke har foretaget, når dette er egnet til at skade landets interesser i forhold til udlandet. Det afgørende er her efter udtalelsernes egnethed til at skade vort lands interesser i forhold til udlandet. Lovforslaget, som det blev forelagt af mig, lagde vægten på selve den løgnagtige fremstilling. Det indeholdt ikke et angreb på pressefriheden i betydningen: den ansvarlige, lovlige pressefrihed. I ændringsforslaget begrænses, som betænkningen fremhæver det, det strafbares område væsentligt, ikke alene i relation til det forslag, der blev fremsat, men også i forhold til den nugældende bestemmelse. Det er med stor betænkning, jeg har accepteret denne begrænsning, og jeg havde egentlig hellere taget en af Danske Dagblades Fællesrepræsentation oprindelig ønsket formulering, der dog gik noget videre end det foreliggende ændringsforslag; men trods mine betænkninger har altså ønsket om at samle så stort et flertal som muligt

om disse vigtige bestemmelser bevirket, at jeg også har ment at kunne acceptere denne ændring. I praksis vil bestemmelsen, som den nu ændres efter forslaget, næppe være mere uanvendelig end den nugældende bestemmelse, der blev gennemført i 1939.

I § 102, stk. 2, der nævner eksempler på bistandsydelse til fjenden, er ordene „bl. a.“ af sproglige grunde erstattet af: „således“. Nogen realitetsændring er herved ikke tilset, og jeg har intet mod ændringen. Stk. 2 indeholder stadig kun eksempler, ingen udtømmende opregning af de efter stk. 1 strafbare handlinger. At aktivt medlemskab i et med fjenden utilbørligt samarbejdende parti er udgået af eksempel-rækken, finder jeg rigtig.

Også bestemmelsen i § 104 om utilbørligt samarbejde med fjendtlig krigs- eller besættelsesmagt kan jeg tiltræde i den form, den har fået efter et par mindre væsentlige ændringer.

At adgangen til formuekonfiskation efter § 118 b er blevet begrænset til tilfælde, hvor straf af mindst fængsel i 2 år idømmes, anser jeg for en forbedring.

Efter hermed at have gennemgået alle væsentlige ændringer, forslaget er undergået i folketinget, skal jeg gøre nogle bemærkninger om dette lovforslags forhold til straffeloven, som det nu foreligger. Man kan spørge om to ting:

- 1) Giver dette forslag noget nyt i forhold til de gældende regler — er det værd at gennemføre — og
- 2) Er det ikke betænkeligt at gennemføre det, vil det ikke kunne misbruges — af en besættelsesmagt eller iøvrigt?

Det første spørgsmål mener jeg må besvares bekræftende.

Forslaget betyder stadig en tydeliggørelse og vejledning for borgerne ved den i § 99, stk. 2, givne definition af besættelse og ved eksemplerne i § 98, stk. 2, og § 102 på bistand til fjenden. Der er særlig herved — ved eksemplerne i § 102 — og ved bestemmelsen i § 104 om enhver smæssigt samarbejde med fjendtlig krigs- eller besættelsesmagt taget hensyn til besættelsestidens erfaringer, og straffelovstillæggenes bestemmelser er i fornødent omfang optaget i straffeloven. Ved fortolkningen af disse bestemmelser vil den praksis, som nu er fastslået ved de nævnte bestemmelser anvendelse, være